

اخلاق محیط زیست

موضوعات اصلی

سرشناسه: باسشام، گرگوری، ۱۹۵۹-م.

Bassham, Gregory, 1959-

عنوان و نام پدیدآور: اخلاق محیط زیست: موضوعات اصلی / گرگوری باسشام؛ ترجمه میثاق شایق.

مشخصات نشر: تهران: موسسه فرهنگی و هنری دیدگاه کاوش و ساز ی دکسا، ۱۴۰۲.

مشخصات ظاهری: ۳۷۶ص.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۵۵۷۱-۴۰-۲

و رعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: عنوان اصلی: [2020]. Environmental ethics: the central issues,

یادداشت: واژه نامه.

موضوع: اخلاق زیست محیطی

Environmental ethics

شناسه افزوده: شایق، میثاق، ۱۳۶۴-، مترجم

رده بندی کنگره: GE۴۲

رده بندی دیویی: ۱۷۹/۱

شمار کتابشناسی ملی: ۹۲۹۳۴۳۸

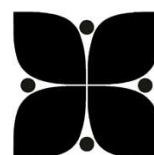
اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

اخلاق محیط زیست

موضوعات اصلی

گرگوری باسشام
ترجمه میثاق شایق
ویراستار: آروین صداقت کیش

مؤسسه فرهنگی دکسا

عنوان: اخلاق محیط زیست
موضوعات اصلی

نویسنده: گرگوری باسشام

مترجم: میثاق شایق

ویراستار: آرو صداقت کیش

طراح جلد: پرویز بیانی

صفحه آرای: استودیو طره

نوبت چاپ: اول، ۱۴۰۲

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۳۰۰,۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۵۵۷۱-۴۰-۲

مؤسسه فرهنگی دیدگاه کاوش و سازندگی (دکسا)

نشانی: ایران، تهران، صندوق پستی ۱۴۶۵۵۹۴۳

Email: publication@doxa-v.org

 doxa__vision

تلفن: ۰۲۱۵۴۹۳۲۲۲۲

www.doxa-v.org

فهرست

۷.....	سخن ناشر
۹.....	مقدمه

بخش اول: اخلاق و محیط زیست

۱۵	فصل ۱: اخلاق: مقدمه ای کوتاه
۴۹.....	فصل ۲: مذهب و محیط زیست
۶۹.....	فصل ۳: حقوق جانوران
۹۱	فصل ۴: زندگی مداری
۱۲۹	فصل ۵: بوم محوری
۱۵۵	فصل ۶: بوم شناسی ژرف نگر و بوم-فمینیسم
۱۷۹	فصل ۷: بوم محوری میانه رو

بخش دوم: مسائل فعلی

۲۰۱	۸: مسئولیت‌های زیست‌محیطی نسبت به نسل‌های آینده.....
۲۲۱	فصل ۹: جمعیت و مصرف
۲۴۱	فصل ۱۰: اخلاق غذا.....
۲۷۱	فصل ۱۱: حفاظت از سرزمین وحش.....
۲۹۷	فصل ۱۲: بحران انقراض
۳۱۵	فصل ۱۳: تغییرات اقلیمی
۳۳۷	فصل ۱۴: نافرمانی زیست‌محیطی.....
۳۵۱	سخن پایانی
۳۵۵	واژه‌نامه.....
۳۶۷	نمایه.....

سخن ناشر

از جمله پرسش‌های پیش روی انسان مدرن این است که چگونه زندگی‌ای ارزش‌زستن را دارد. از مقبول‌ترین پاسخ‌ها به این پرسش این است: زیستی که در راه «شکوفایی» انسان باشد، بالاترین «رضایت» و «سرور» را برای انسان به همراه دارد، و بنابراین مقارن با «بهزیستی» است. هرچند چنین پاسخی پذیرفتنی است، اما در دل خود پرسش‌های فراوانی را به همراه دارد. منظور از مفاهیم «رضایت»، «شادکامی»، «بهزیستی»، «سرور» و «شکوفایی» چیست؟ به چه میزان تحقق این مفاهیم به شرایط درونی فرد ربط دارد و به چه میزان وابسته به روابط میان فردی و شرایط اجتماعی است؟ نقش عوامل اقتصادی، سیاسی و محیط زیستی در تحقق آنها چیست؟ آیا پاسخ‌هایی که در دهه‌های گذشته به این پرسش‌ها داده می‌شد برای انسان امروزی که ساعاتی از زندگی‌اش را در جهان مجازی و شبکه‌های اجتماعی سپری می‌کند، به همان شکل گذشته صادق است؟ چگونه باید پاسخ‌های گذشته را روزآمد کرد؟

گاه می‌توان با تغییراتی کوچک و ساده به نتایجی بزرگ رسید. در سطح فردی می‌توان با شناسایی و حذف برخی الگوهای فکری و رفتاری نادرست، فرد را در مسیر شکوفایی قرار داد. در سطح میان فردی بسیاری از مشکلات راهکارهایی ساده دارند. نکته اساسی اینجاست که سادگی این راهکارها به معنای سادگی در اجرای آنها نیست. تغییر عادت‌ها فرایندی

زمان‌بر و گاه بسیار سخت دارد و نیازمند آموزش است. به همین دلیل، کتاب‌هایی که وعده موفقیت و شادکامی در چند جلسه و گاه چند ساعت را می‌دهند، وعده‌هایی پوچ را عرضه می‌کنند.

در سطح اجتماعی، اقتصادی و سیاسی نیز به تغییر نگرش‌های اساسی نیاز است. طی دهه‌های اخیر، جنبش‌های سیاسی و اقتصادی، در پی یافتن راه‌سومی در میان نگرش‌های رایج چپ و راست، شکل گرفته‌اند و کتاب‌های سیاست و اقتصاد شادکامی بخش مهمی از ادبیات این حوزه‌ها را به خود اختصاص داده‌اند. طرح راهکارهای ایجابی در زمینه‌سازی اجتماعی، برای شکوفایی آحاد مردم جامعه، یکی از اهداف مجموعه شکوفایی است.

مجموعه شکوفایی، در موسسه فرهنگی دکسا، در صدد پرداختن به این موضوعاتی است و برای نزدیک شدن به پاسخ پرسش‌هایی از این دست، انتشار کتاب ایجابی به دست انتخاب‌شده را در دستور کار خود قرار داده است. همچنین، برگزاری کارگاه‌هایی متمایز در سطح شکوفایی فردی، یکی دیگر از اهداف مهم این مؤسسه است.

(برای آگاهی از کارگاه‌ها و فهرستی از کتاب‌های این مجموعه می‌توانید به وبسایت www.doxa-v.org مراجعه کنید.)

شکوفایی انسان و راه رسیدن به شادکامی فرایندی بس پیچیده‌تر از آن است که دعوی آن را داشته باشیم، اما راه‌حل‌های میان‌بری برای رسیدن به انتها در اختیار ما است. با این حال آن‌قدر می‌دانیم که راهکارهای احتمالی محصول هم‌افزایی اندیشه‌هاست. به همین دلیل جمعی از فیلسوفان، روان‌شناسان، جامعه‌شناسان، اقتصاددانان و اندیشمندان در حوزه‌ها را گرد هم آورده‌ایم تا فضایی برای اندیشیدن در باب شکوفایی انسان را شکل دهیم. مسیری بی‌انتها؛ که گام نهادن در آن گام برداشتن در مسیر بهزیستی است. وفایی محصول نهایی نیست؛ طی طریق کردن است.

میلاد حسینیان قمصری

مقدمه

دو دهه پیش که تدریس اخلاق زیست محیطی را آغاز کردم بسیاری از فیلسوفان حرفه‌ای آن را شاخه‌ای نه چندان جدی از فلسفه می‌دانستند؛ رشته‌ای که بیشتر طرفداران چپ‌گرا و عشق محیط زیست^۱ آن را تدریس می‌کردند که برای پرداختن به منطق، فلسفه ذهن یا دیگر موضوعات اصلی فلسفه به شکل جدی ذهنشان جوابگو نبود. امروز همه چیز بسیار متفاوت است. با وخیم شدن وضعیت محیط زیست در جهان و بالا رفتن احتمال وقوع تغییرات اقلیمی فاجعه‌بار، انتشار کتاب‌ها و مجلات و برگزاری کنفرانس‌ها و دوره‌های آموزشی دانشگاهی با موضوع اخلاق زیست محیطی رشد یافته و آثار ارزشمند فراوانی خلق شده است. امروز بسیاری افراد درک کرده‌اند تفکر عمیق، جدی و خلاقانه درباره محیط زیست یکی از نگرانی‌های اضطراری دوران ما است.

از زمان برگزاری اولین روز زمین (۲۲ آوریل سال ۱۹۷۰) در بیش از پنجاه سال قبل، آگاهی، کنش‌گری^۲ و نگرانی درباره محیط زیست افزایش زیادی یافته است. با این حال بر اساس بسیاری از معیارهای سلامت بوم‌شناختی، سیاره ما نسبت به شته در وضعیت بدتری قرار دارد. بسیاری

1. Tree-hugger

2. Activism

از مشکلات زیست محیطی در جهان، از جمله از بین رفتن تنوع زیستی، جنگل زدایی، فرسایش خاک های سطحی، اسیدی شدن اقیانوس ها، دفع زباله، آلودگی های پلاستیکی، تخلیه منابع، افزایش بیش از حد جمعیت، مصرف بی رویه، آلودگی های شیمیایی، صید بی رویه، آلودگی آب ها، تولید زباله های هسته ای و آلودگی هوا در فضا های آزاد، به شدت قابل توجهی بدتر شده است. نگران کننده تر آنکه تغییرات اقلیمی ناشی از سوزاندن سوخت های فسیلی و بحران اضطراری و خیمی در کل سیاره ایجاد کرده است؛ وضعیتی که تهدید زیر آب رفتن شهر های ساحلی به دلیل بالا آمدن سطح آب، انقراض های پی در پی بزرگ، خشکسالی ها، سیل ها، ابرطوفان ها و آتش سوزی های ویرانگر، ورشکستگی اقتصاد و غیر قابل سکونت شدن بخش های زیادی از جهان برای انسان ها را به همراه دارد.

هدفم از نگارش این کتاب ارائه بحث مقدماتی قابل درک، جذاب و متوازن در ارتباط با موضوعات و بحث های اصلی اخلاق زیست محیطی است. این کتاب در اصل برای دانشجویان نوشته شده است و به دانش قبلی درباره فلسفه نیازی ندارد. در عین حال امیدوارم برای دانشمندان زیست محیطی، تصمیم گیرندگان در حوزه سیاست های زیست محیطی و افرادی که امروز نظر فیلسوفان درباره محیط زیست برایشان اهمیت دارد، جالب باشد.

این کتاب به دو بخش تقسیم می شود. بخش اول (فصل ۱-۷) به مسائل نظری فلسفه زیست محیطی می پردازد. در این بخش نظریه های اخلاقی و زیست محیطی را بررسی می کنیم که به عقیده مدافعان زیست محیطی مفاهیم، اصول و چشم انداز های آن باید شکل دهنده تفکر ما درباره موضوعات بوم شناختی باشند. در بخش دوم (فصل ۸-۱۴) سراغ اخلاق زیست محیطی کاربردی می رویم و به بحث های متداول در ارتباط با موضوعاتی چون مسئولیت در برابر نسل های آینده، رشد جمعیت، مصرف

بیش از حد، اخلاق غذا، حفاظت از سرزمین وحش، از بین رفتن تنوع زیستی، غییرات اقلیمی و کنش‌گری بوم‌شناختی می‌پردازیم. در نگارش این کتاب از کمک‌های ارزشمند برنارد پروساک^۱، اندرو بک^۲، جنیف مک‌براید^۳، خوانندگان ناشناس و میا باسشام^۴ بهره بردم و از تک‌تک آنها تشکر می‌کنم. همکاری با جف دین^۵ و الانا رزنتال^۶ ویراستاران انتشارات هکت بسیار خوشایند بود و باعث بالا رفتن کیفیت این اثر شد. از جیم استربا^۷ و هلمز رالستون^۸ سپاسگزارم که در دوران تحصیلم در مقطع دکترا علایقم به اخلاق زیست‌حیطی را برانگیختند. در پایان از دانشجویانم در کالج کینگ^۹ سپاسگزارم که به کمکشان توانستم سال‌ها به بررسی این موضوع بپردازم. اگر آه سبز باشد، این موفقیت از آن آنهاست.

-
1. Bernard Prusak
 2. Andrew Beck
 3. Jennifer McBride
 4. Mia Bassham
 5. Jeff Dean
 6. Elana Rosenthal
 7. Jim Sterba
 8. Holmes Rolston
 9. King College

